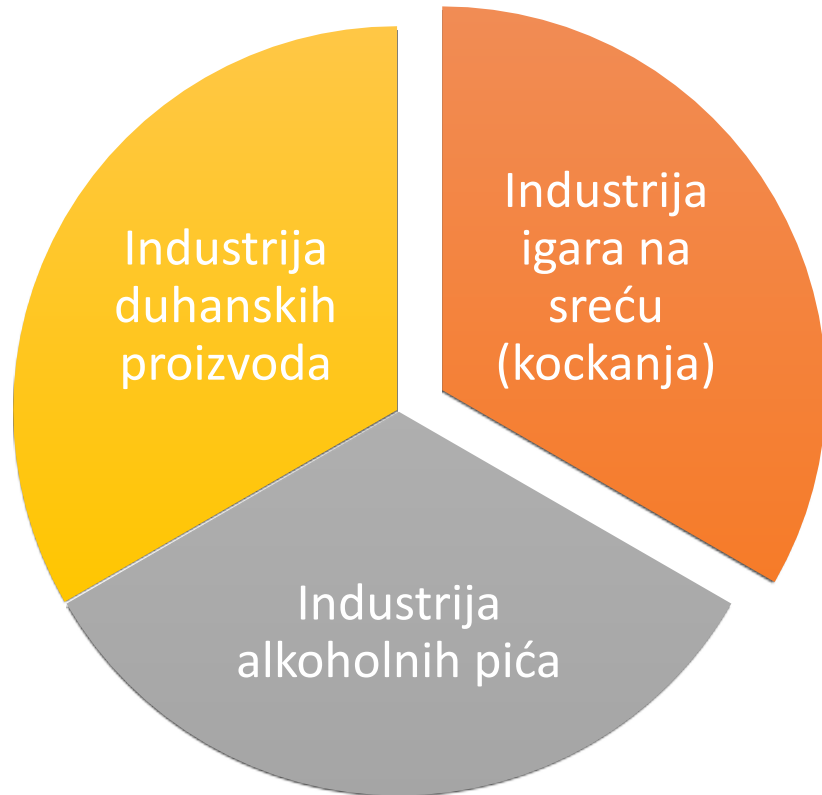

**Znanstveno istraživački projekt
“Ekonomski i društveni troškovi
ovisnosti o kockanju u Republici
Hrvatskoj”**

Ljubljana, listopad 2022.

Industrija igara na sreću

-
- **Jedna od legalnih i reguliranih industrija rizika ili industrija poroka (eng. *sin industry*)**
- **Rizici proizlaze iz potencijala za razvoj zdravstvenih i psihosocijalnih problema (štetnih posljedica)**
- **Razlika u područjima i brzini manifestacije štetnih posljedica**
-

Industrija igara na sreću u Hrvatskoj

- Značajne promjene u tržištu posljednjih 20-ak godina
- Prelazak s konzervativnog i relativno restriktivnog modela na liberalan model
- Povećana dostupnost i pristupačnost igara na sreću (oko 15 puta više nego 90-ih godina)
- Široka ponuda različitih igara
- *Online* i „zemaljskim” putem
-

ŠTETNE POSLJEDICE KOCKANJA I POSLJEDIČNI EKONOMSKI I DRUŠTVENI TROŠKOVI

AUTORI:
izv. prof. dr. sc. Neven Ricijaš prof. dr. sc.
Mislav Ante Omazić doc. dr. sc.
Tomislav Globan doc. dr. sc.
Lucija Rogić Dumančić

REGULACIJA INDUSTRIJE IGARA NA SREĆU

Europska razina

Nacionalna razina

Razina priređivača / asocijacija

**INDUSTRIJA IGARA
NA SREĆU**

- Porezi
- Naknadne
- Državni proračun
- BDP
- Zapošljavanje
-

- Društveno odgovorni projekti
- Humanitarne akcije
- Društveni razvoj
-

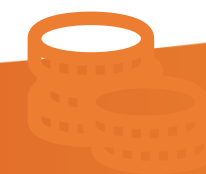
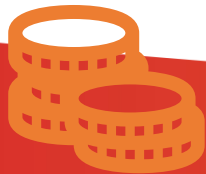
Industrija zabave

Industrija „poroka“

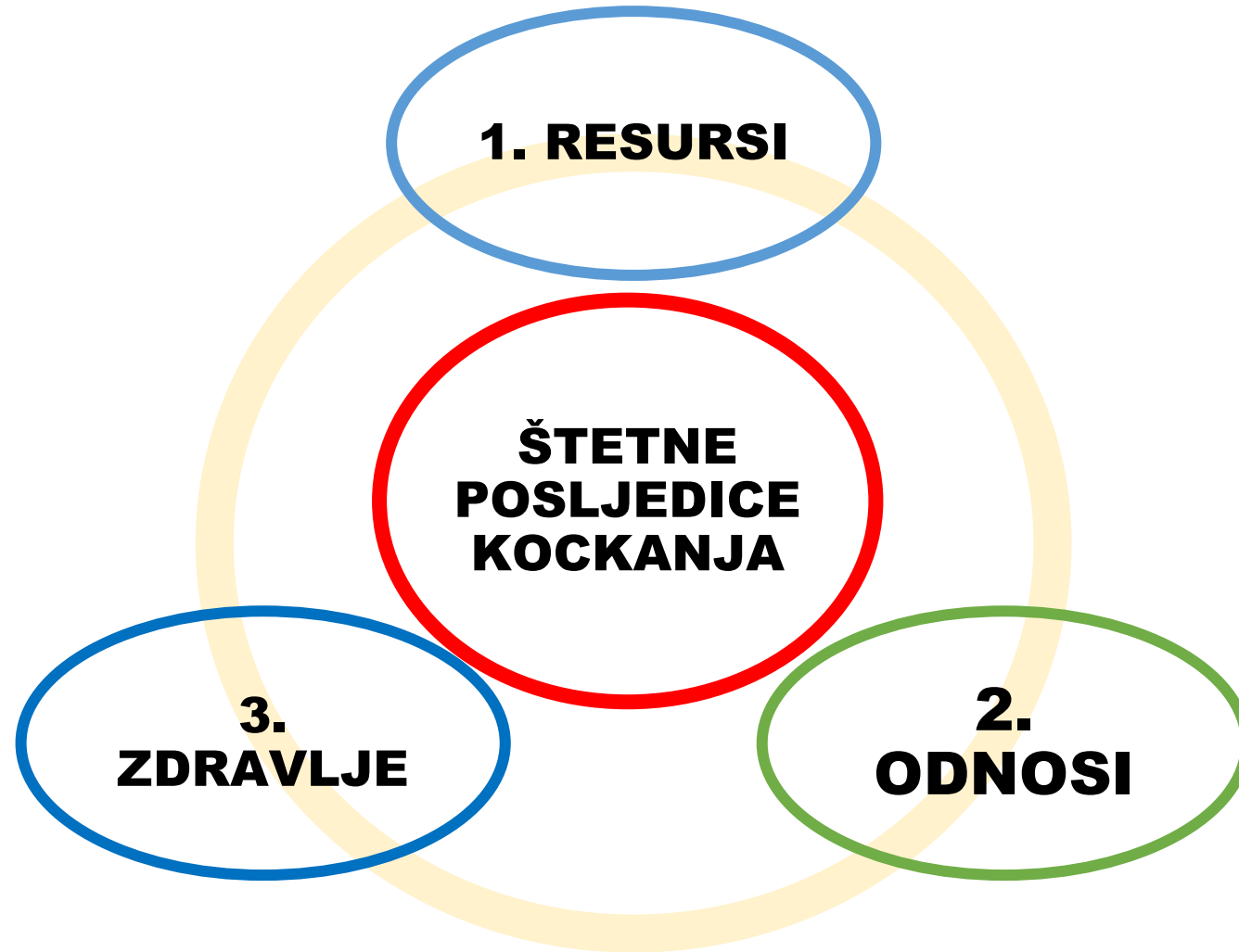
Zabava
Uzbuđenje
Slobodno vrijeme
....

Zdravstvene posljedice
Psihosocijalne posljedice
Ovisnost
....

ŠTETNE POSLJEDICE IMAJU SVOJE TROŠKOVE

**UTJECAJ ŠTETNIH
 POSLJEDICA
 KOCKANJA NA
 ZDRAVLJE
 POJEDINCA,
 OBITELJI I DRUŠTVA**

RESURSI

RAD I ZAPOSLENJE

Nestabilno zaposlenje

Gubitak posla

Smanjena učinkovitost

NOVAC I DUGOVI

Dugovi

Financijska nesigurnost

Smanjeni prihodi

KRIMINALITET

Antisocijalno ponašanje

Preuzimanje rizika

Kaznena djela i prekršaji

ODNOSI

PARTNERSKI ODNOSI

Konflikti / nasilje

Zanemarivanje

Financijska nesigurnost

OBITELJSKI ODNOSI

Konflikti / nasilje

Izolacija

Formalne intervencije

PRIJATELJSKI ODNOSI

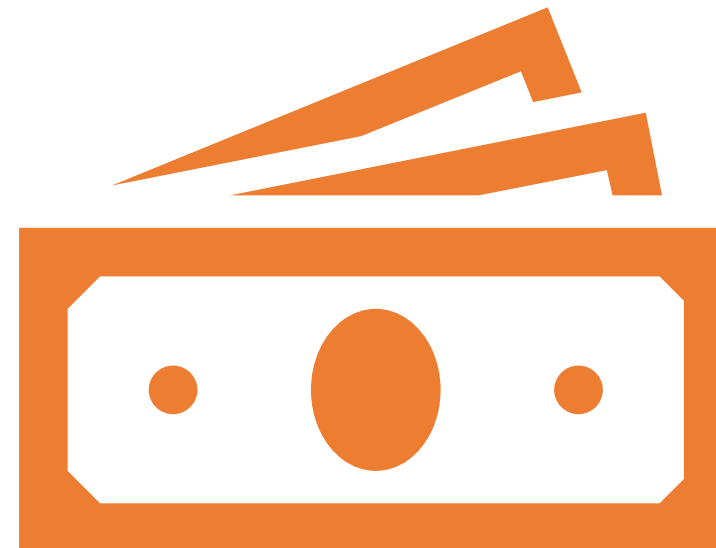
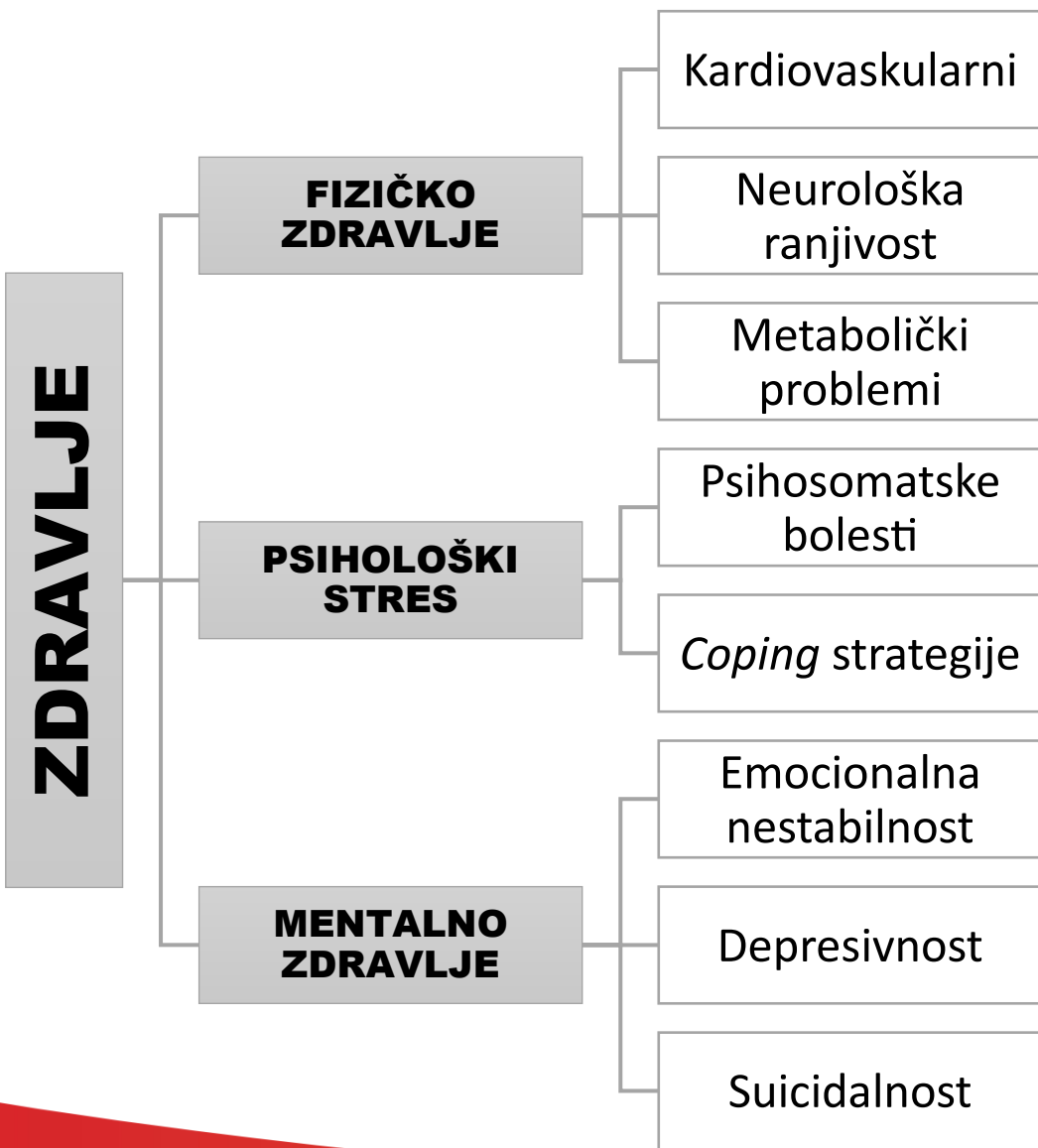
Konflikti

Izolacija

ZAJEDNICA

Smanjena kohezija

Nejednakost

Socijalna skrb

Zdravstvo

Unutarnji poslovi

Pravosuđe

Rad i ekonomija

TROŠKOVI

(-)

PRIHODI

(+)

Intervencije

Ekonomija

Naknade
(trošarine...)

Porezi

Zapošljavanje

METODOLOGIJA ISTRAŽIVANJA

dvije najčešće korištene metode mjerenja troškova ovisnosti o kockanju u svijetu

- **NORC**
 - eng. *National Opinion Research Centre*
 - razvila ju je američka Nacionalna komisija za procjenu učinaka kockanja (eng. *National Gambling Impact Study Commission*)
- **APC**
 - eng. *Australian Productivity Commission*
 - razvijena je od strane Australske komisije za produktivnost

Kategorije društvenih troškova

NORC

financijski troškovi

troškovi povezani s tržištem rada

trošak kriminala

obiteljski troškovi

zdravstveni troškovi

APC

financijski troškovi

troškovi vezani uz produktivnost i
zaposlenost

trošak kriminala

osobni i obiteljski troškovi

troškovi liječenja ovisnosti

REZULTATI I ZAKLJUČCI ISTRAŽIVANJA I ANALIZE

Godišnji troškovi po kockaru (NORC)

Vrsta troška	Problematični kockar	Ovisnik o kockanju
a. Troškovi povezani s tržištem rada	5.110,75 kn	7.737,78 kn
▪ gubitak posla kao trošak za poslodavca	1.213,48 kn	1.837,24 kn
▪ sudski troškovi zbog gubitka posla	4,19 kn	6,35 kn
▪ trošak naknade za nezaposlene	3.824,60 kn	5.790,51 kn
▪ trošak socijalnih naknada	68,48 kn	103,68 kn
b. Financijski troškovi	791,87 kn	1.622,58 kn
c. Trošak kriminala	188,77 kn	339,48 kn
▪ troškovi uhićenja	111,20 kn	143,81 kn
▪ troškovi izdržavanja zatvorske kazne	77,57 kn	195,67 kn
d. Obiteljski troškovi	5,92 kn	20,10 kn
e. Zdravstveni troškovi	457,33 kn	1.659,81 kn
▪ troškovi fizičkog liječenja	159,50 kn	1.097,36 kn
▪ troškovi psihičkog liječenja	297,83 kn	226,92 kn
▪ troškovi terapija	-	335,53 kn
UKUPNI GODIŠNJI TROŠAK PO IGRAČU (a + b + c + d + e)	6.554,64 kn	11.379,75 kn

Ukupni godišnji troškovi (NORC)

Tablica 7: Ukupni godišnji ekonomski i društveni troškovi kockanja u Hrvatskoj prema NORC metodologiji

	Udio problematičnih	Trošak problematičnih	Udio ovisnika	Trošak ovisnika	UKUPNO
Stroži kriterij prevalencije	1,2 %	200.153.143 kn	1,1 %	318.535.419 kn	518.688.561 kn
Originalni kriterij prevalencije	2,8 %	467.023.999 kn	2,3 %	666.028.603 kn	1.133.052.602 kn

Godišnji troškovi po kockaru (APC)

Vrsta troška	Problematični kockar	Ovisnik o kockanju
a. Troškovi vezani uz produktivnost i zaposlenost	4.852,2 kn	7.371,9 kn
▪ pad produktivnosti	58,9 kn	114,7 kn
▪ troškovi države / naknade za nezaposlene	3.633,4 kn	5.501,0 kn
▪ troškovi države / socijalne naknade	3,4 kn	5,2 kn
▪ troškovi poslodavca	1.156,5 kn	1.751,0 kn
b. Financijski troškovi	963,1 kn	1.379,9 kn
c. Trošak kriminala	188,8 kn	339,5 kn
▪ trošak zatvora	74,2 kn	188,9 kn
▪ trošak policijske intervencije	106,4 kn	138,8 kn
▪ sudski troškovi	3,6 kn	1,4 kn
d. Osobni i obiteljski troškovi	465,7 kn	815,2 kn
▪ emocionalna bol za članove obitelji	442,3 kn	724,1 kn
▪ financijski i emocionalni troškovi razvoda	15,0 kn	13,8 kn
▪ emocionalni troškovi prekida veze	6,9 kn	6,3 kn
▪ trošak nasilja	-	7,7 kn
▪ trošak depresije	1,5 kn	1,4 kn
▪ razmišljanje o samoubojstvu	-	21,6 kn
▪ pokušaj samoubojstva	-	15,9 kn
▪ učinak pokušaja samoubojstva na članove obitelji	-	24,4 kn
e. Troškovi liječenja ovisnosti	318,5 kn	796,4 kn
UKUPNI GODIŠNJI TROŠAK PO IGRAČU (a + b + c + d + e)	6.788,2 kn	10.702,8 kn

Ukupni godišnji troškovi (APC)

Tablica 24: Ukupni godišnji ekonomski i društveni troškovi kockanja u Hrvatskoj prema APC metodologiji

	Udio problematičnih	Trošak problematičnih	Udio ovisnih	Trošak ovisnih	UKUPNO
Stroži kriterij prevalencije	1,20 %	207.285.765 kn	1,10 %	299.587.743 kn	506.873.508 kn
Originalni kriterij prevalencije	2,80 %	483.666.784 kn	2,30 %	626.410.736 kn	1.110.077.520 kn

Zaključci

- Najveću stavku ukupnih društvenih i ekonomskih troškova čine troškovi povezani s tržištem rada
- Društveni troškovi kockanja u Hrvatskoj iznose između 35 % i 77 % godišnjih prihoda proračuna od igara na sreću
- Priređivači koji se bave igrama na sreću nemaju isključivo ekonomsku odgovornost, već i društvenu
- Društvena odgovornost poduzeća predstavlja izazov za moderne menadžere jer traže stalan balans između različitih ciljeva
-

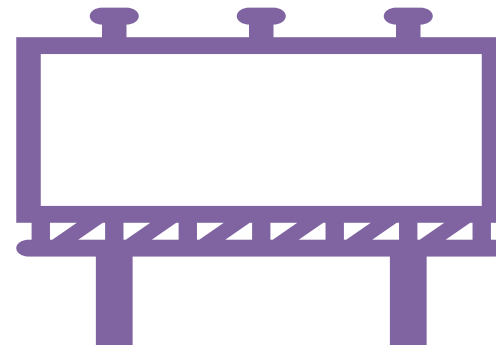
Prostor za unaprjeđivanje zaštite igrača/građana u Hrvatskoj

**INFORMIRANJE
IGRAČA**

**ZAŠTITA
MALOLJETNIKA**

**ODGOVORNO
OGLAŠAVANJE**

**SAMOISKLJUČENJE I
OGRANIČENJE IGRE**

The image features a background with a color gradient from red on the left to orange on the right. Various abstract shapes are scattered across the frame: three white circles of different sizes in the upper left; a white rectangular shape with a black circle inside it in the upper center; a white tilted rectangle with a dotted orange line along its bottom edge in the upper right; a black circle in the lower left; a large white ring in the lower left; and a black circle partially overlapping the white ring in the lower left.

Hvala!